

Maresme

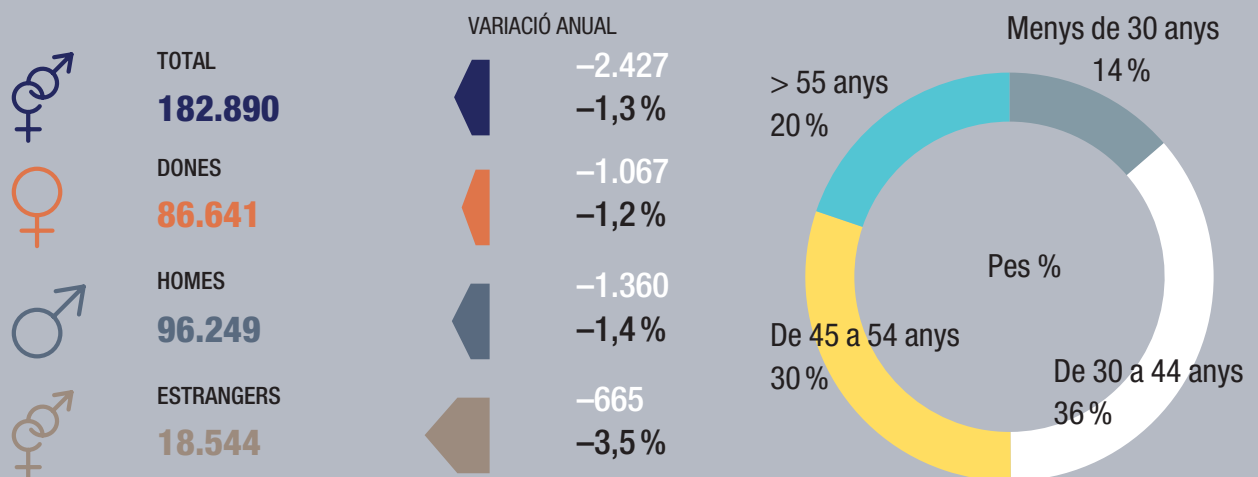

Resum executiu

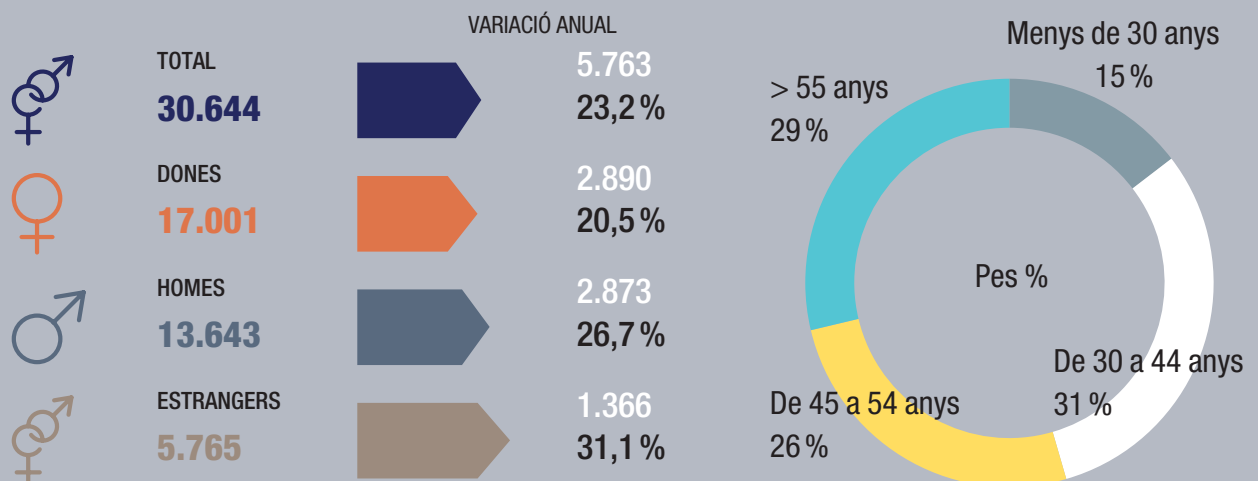
L'any 2020 el Maresme va presentar una evolució socioeconòmica negativa en la majoria d'indicadors i especialment els municipis del nord de la comarca han estat els territoris més afectats per la crisi de la covid-19. El nombre d'aturats registrats va pujar un 23,2 % el 2020 (27,7 % a la província) i destaca l'augment dels joves de menys de 30 anys (36,7 %), menor en comparació amb la mitjana provincial (41,0 %). La taxa d'atur registrat ha augmentat respecte a 2019 i se situa en el 14,4 % (13,3 % a la província).

L'ocupació registrada resident a la comarca va baixar el 2020 un 1,3 % (-2,2 % a la província) i destaca que només va caure en els menors de 44 anys. Pel que fa als llocs de treball de la comarca, amb un descens del 2,2 % (-2,3 % a la província), destaquen les pèrdues en els subsectors de serveis de menjar i begudes, el comerç al detall i els serveis d'allotjament. Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-3,3 %) i han pujat en els autònoms (0,7 %). El nombre d'empreses ha caigut un 6,5 % (-8,5 % a la província).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2020

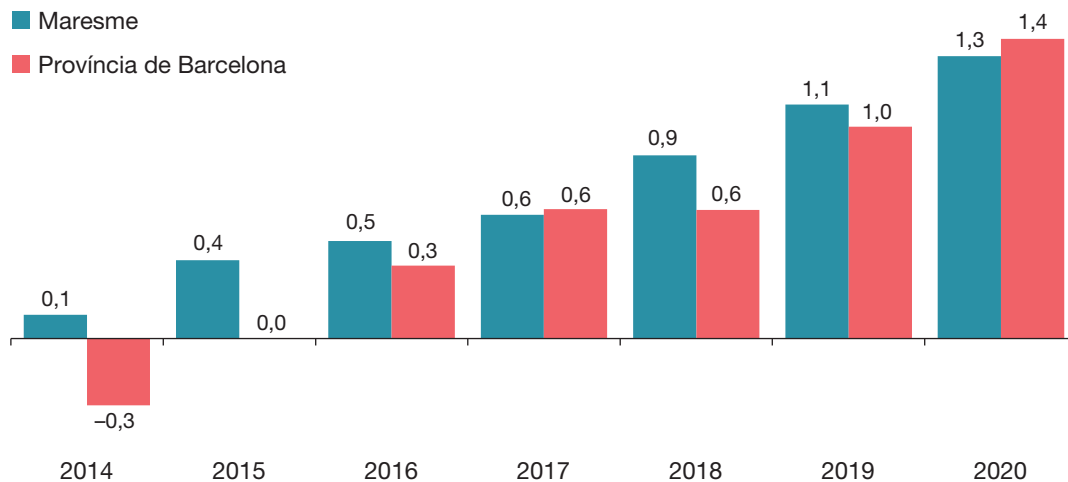
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2020

La comarca del Maresme té una superfície de 398,5 km², el 5,2 % de la superfície de la demarcació de Barcelona, i està constituïda per trenta municipis que tenen una superfície mitjana de poc més de 13 km², la menor respecte a la resta de comarques barcelonines. Mataró n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2014-2020 (en percentatge)

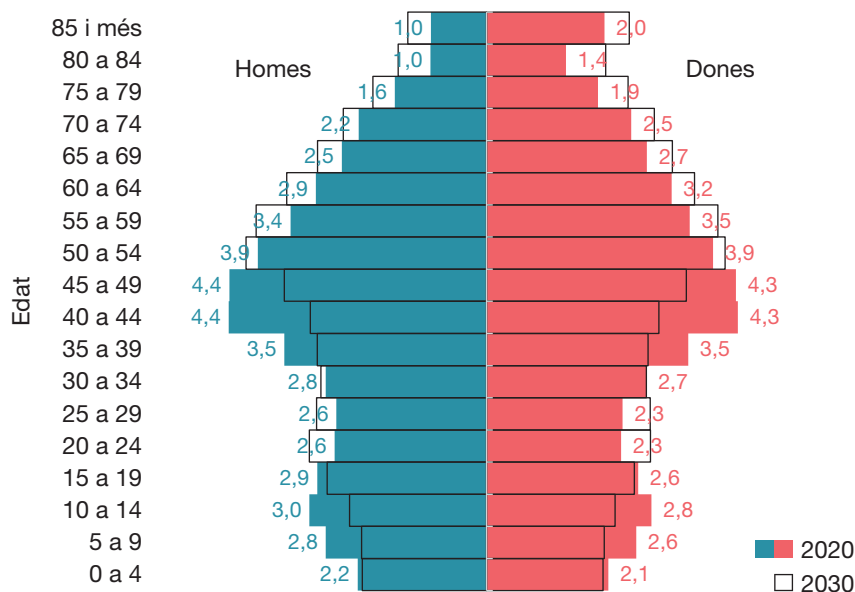

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

El Maresme té 458.526 **habitants**, és la quarta comarca més poblada d'entre les dotze comarques barcelonines i presenta un augment de l'1,3% en el padró de 2020. La població amb nacionalitat espanyola puja un 0,5% mentre que la població estrangera ha pujat un 7,6%, i en la qual destaquen els italians (10%), els marroquins (7,0%) i els senegalesos (4,5%). Dels trenta municipis de la comarca, en el darrer any només han perdut població Cabrils (-7) i Premià de Dalt (-7). De la resta, destaquen els augments de Mataró (1.396), Pineda de Mar (712) i Dosrius (171).

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Maresme 2020-2030 (en percentatge)

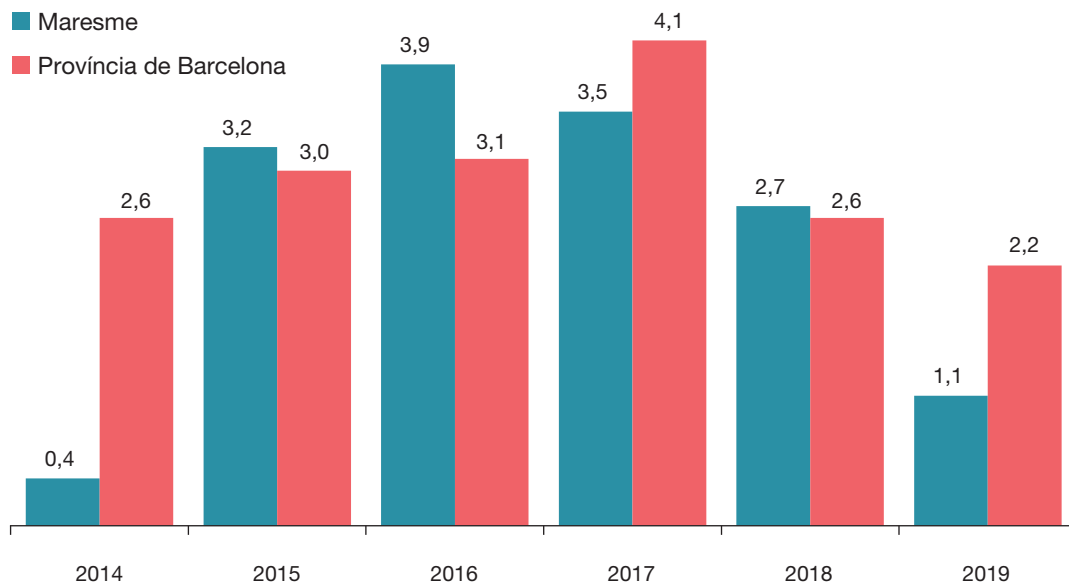

A la comarca del Maresme, la població menor de 16 anys s'ha reduït un 0,6% en el padró de l'any 2020 mentre que la població gran va augmentar un 2,9%.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

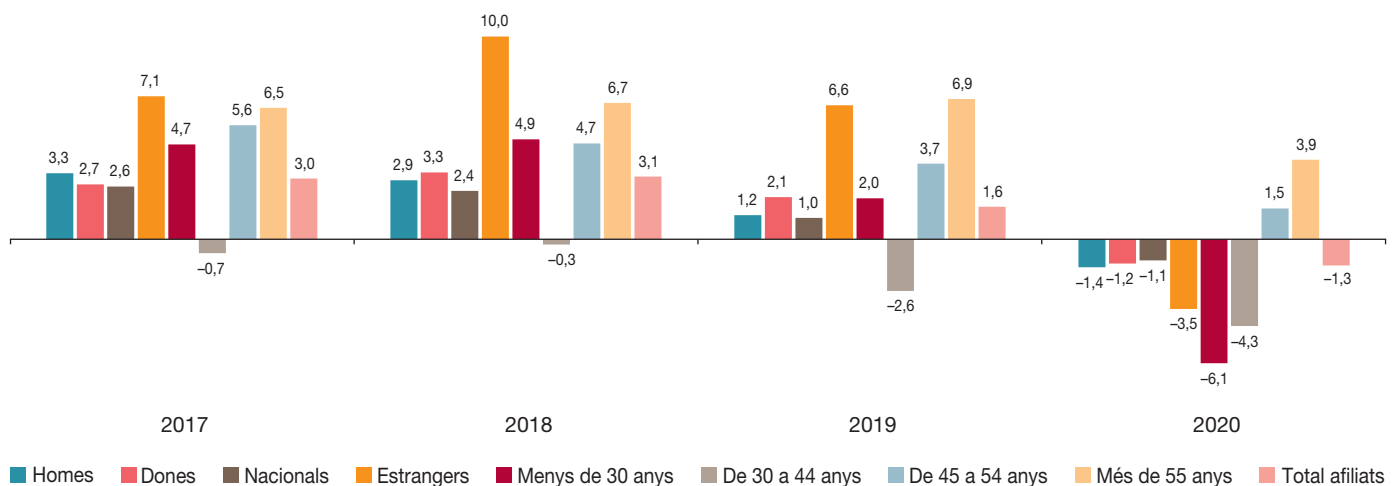
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2020

Al llarg de l'any 2020, el Maresme va baixar en el nombre d'ocupats menors de 30 anys residents a la comarca en 1.624 persones.

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2020, del BBVA, el VAB de la comarca del Maresme (vegeu el Gràfic 3) va augmentar un 1,1 % durant l'any 2019. L'ocupació registrada de la població resident a la comarca va baixar un 1,3 %, especialment en les persones ocupades menors de 30 anys (-6,1 %) i les de 30 a 44 anys (-4,3 %), mentre que van pujar els majors de 45 anys. Així, l'any va finalitzar amb 182.890 persones ocupades, 2.427 menys que el 2019.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Maresme (en percentatge)

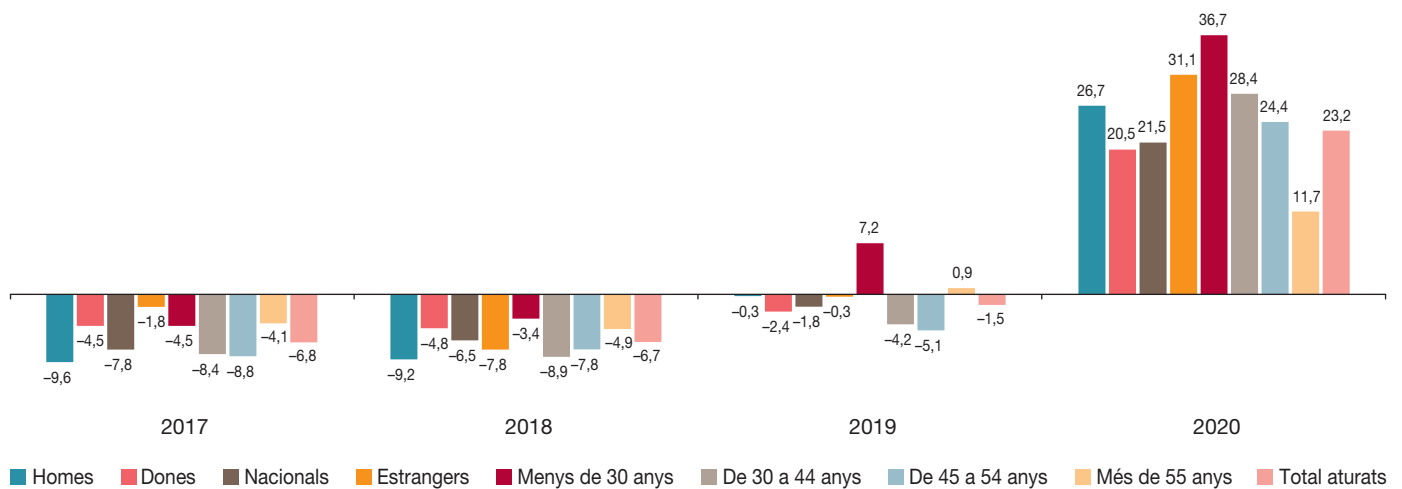
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

L'atur registrat (vegeu el Gràfic 5) va créixer al llarg de l'any 2020 en 5.763 aturats en xifres absolutes, amb una variació anual del 23,2 % (el 27,7 % a la província). A final del 2020 hi havia 30.644 aturats registrats a la comarca, i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a 2019 i es va situar en el 14,8 % (el 13,3 % a la província).

Per sexe, l'atur dels homes va créixer un 26,7 % i el de les dones un 20,5 %. L'atur nacional va pujar un 21,5 % mentre que els aturats estrangers van créixer amb més intensitat (31,1 %). Per edats, destaca el creixement anual dels aturats menors de 30 anys (36,7 %) respecte a la resta d'edats. Pel que fa als sectors d'activitat econòmica, el sector serveis és el que més ha pujat en xifres absolutes (4.283), i en percentatge, el sector de l'agricultura (39,8 %).

Gràfic 5

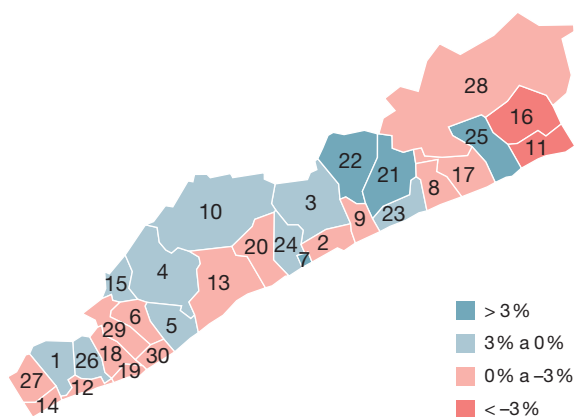
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada.
Maresme (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada.
Maresme, 2020 (en percentatge)

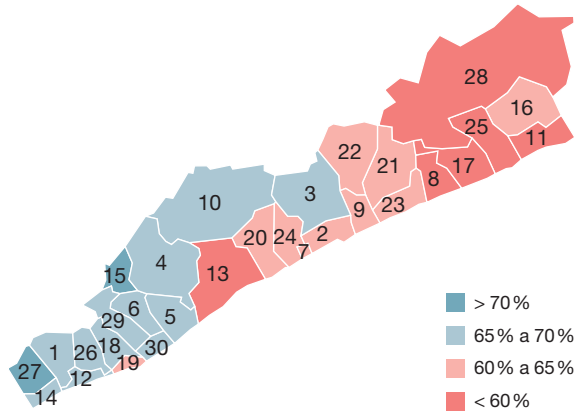

L'any 2020, la població aturada registrada a la comarca va créixer un 23,2 % i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a 2019 i es va situar en el 14,8 % el desembre de 2020.

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Maresme, 2020

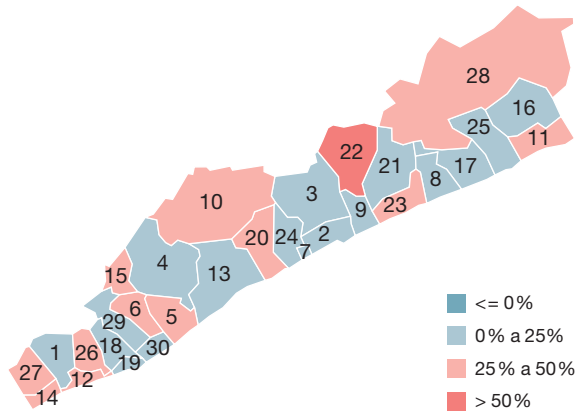
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Maresme, 2020

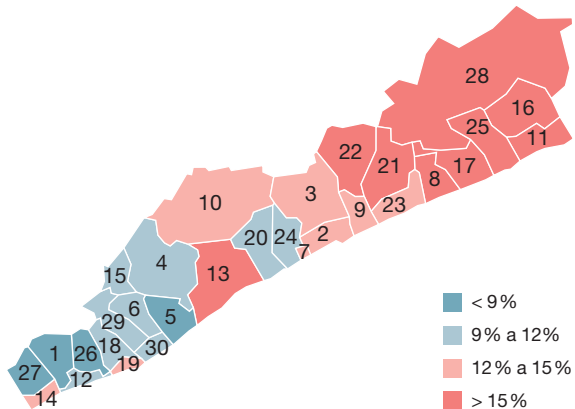
(en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Maresme, 2020

(en percentatge)

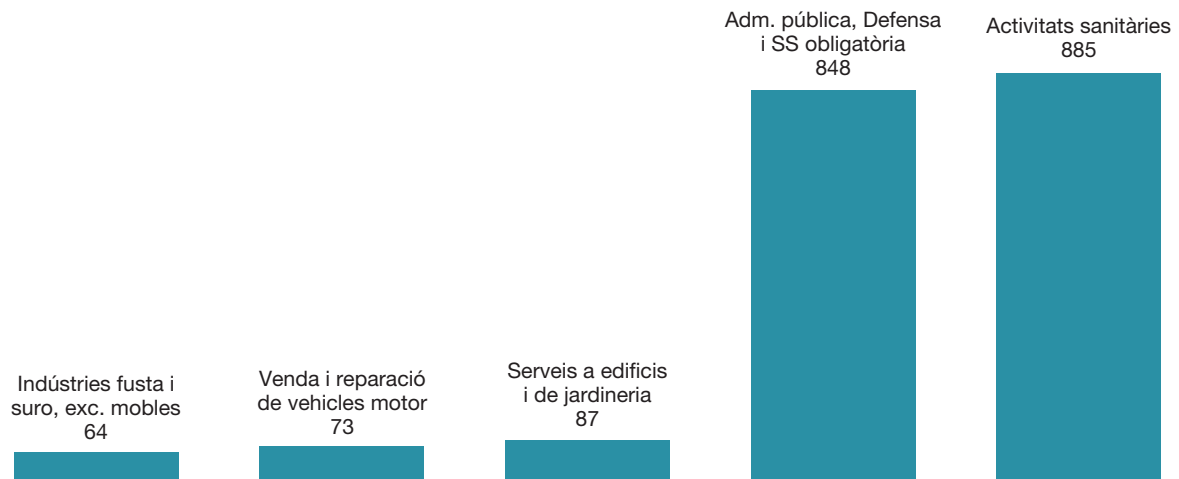

17 municipis dels 30 han perdut persones ocupades i 6 tenen una taxa d'ocupació inferior al 60%. Tots els municipis han augmentat l'atur registrat, amb 9 municipis que presenten una taxa d'atur superior al 15%.

1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llavaneres
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabrils	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (El)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar

Gràfic 6

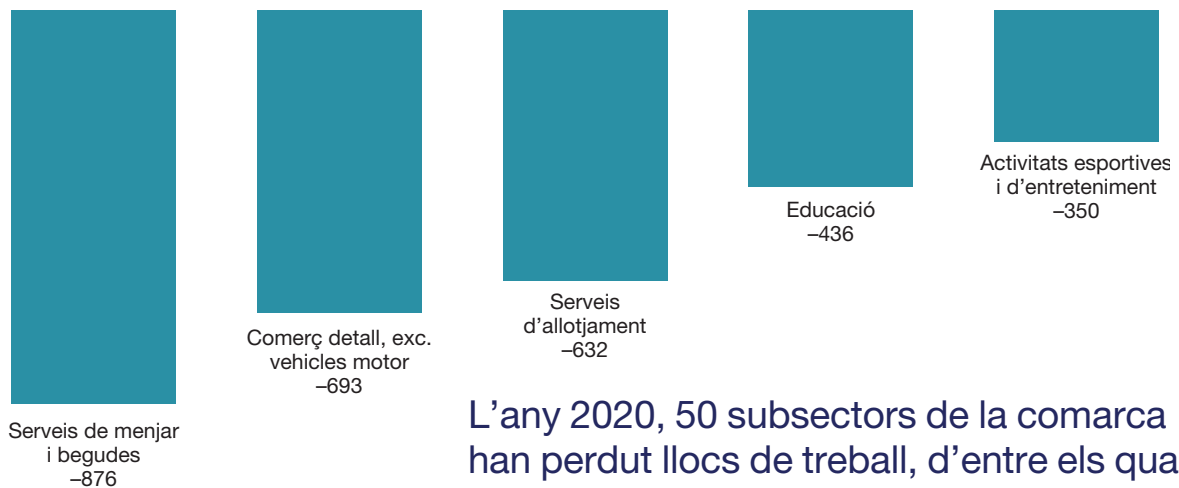
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Maresme, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Maresme, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

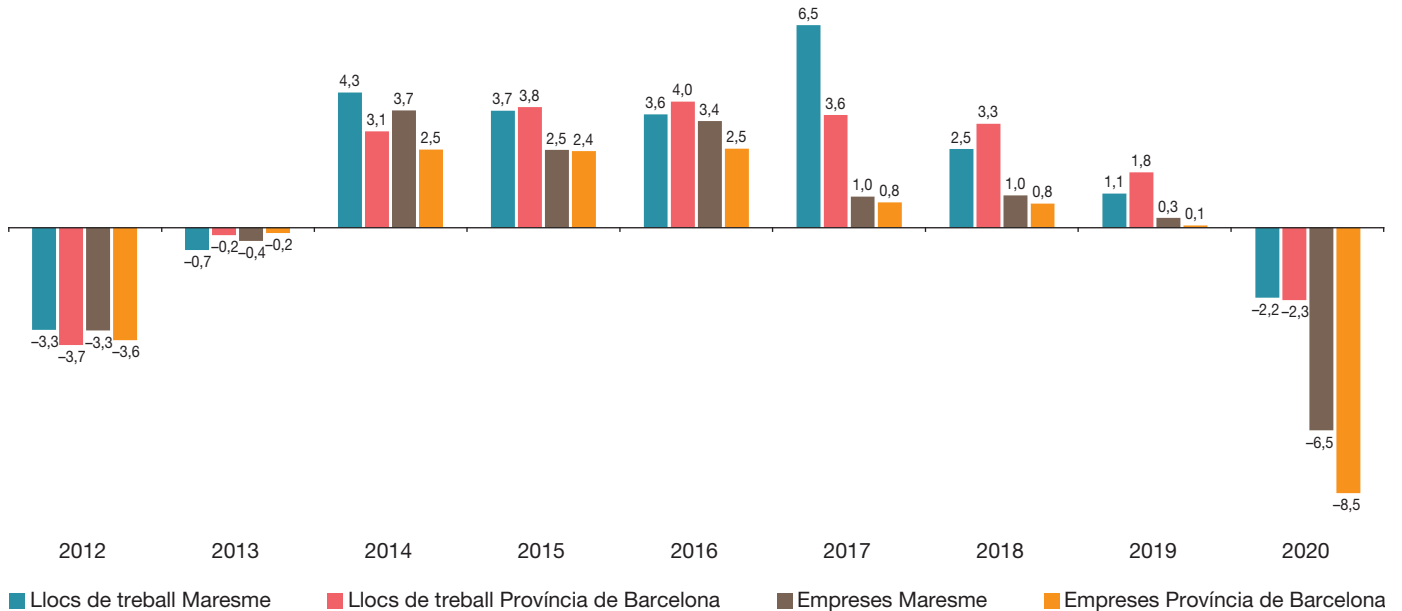
L'any 2020, 50 subsectors de la comarca han perdut llocs de treball, d'entre els quals destaquen els serveis de menjar i begudes (-876), el comerç al detall (-693) i els serveis d'allotjament (-632). Per contra, les activitats sanitàries (+885) i l'administració pública (+848) han guanyat llocs de treball.

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) s'ha situat a final de 2020 en 133.038, 3.041 menys que l'any anterior, un -2,2 % menys, en una posició centrada respecte de les variacions de les dotze comarques barcelonines i per sota de la mitjana provincial (-2,3 %). Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-3,3 %) i han pujat en els autònoms (0,7 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

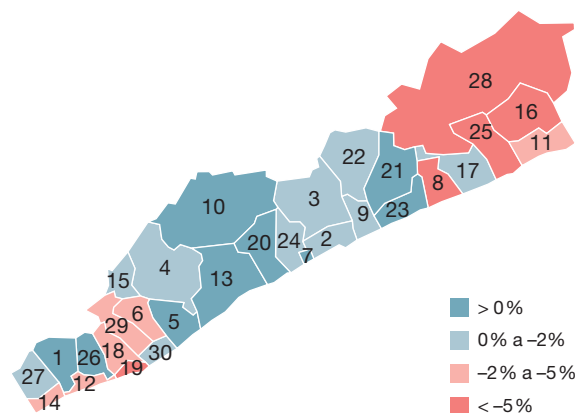
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el Mapa 5) ha registrat reduccions en dinou municipis, dels quals a nivell percentual destaquen Santa Susanna (-27,9%), Palafolls (-15,9%), Tordera (-11,0%), Calella (-8,1%) i Premià de Mar (-6,3%). En valors absoluts, també destaquen per les seves pèrdues els municipis del nord de la comarca, sobretot Tordera (-739) i Palafolls (-555). Per contra, destaca el creixement anual de Mataró (+0,6%, +307).

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats.

Maresme, 2020 (en percentatge)

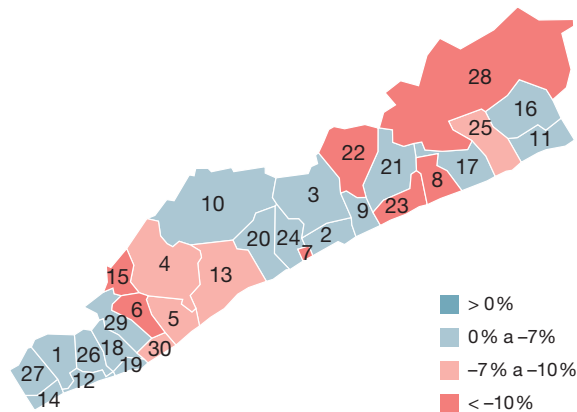

Al llarg de l'any 2020, el nombre de llocs de treball a la comarca s'ha reduït un 2,2% (-3,3% assalariats, +0,7% autònoms), i el nombre d'empreses ha baixat un 6,5% (-801).

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització), el decreixement ha estat del -6,5 % (-801) i la xifra total d'empreses s'ha situat en 11.590 al final de 2020. Respecte a la mitjana provincial (-8,5 %), la comarca se situa per sota de les pèrdues totals. Per subsectors, les pèrdues més importants s'observen en els serveis de menjar i begudes (-90), el comerç al detall (-88), el comerç a l'engròs (-95), les activitats especialitzades de la construcció (-45) i l'educació (-44), entre d'altres.

Mapa 6

Variació empreses registrades.
Maresme, 2020 (en percentatge)

Tots els municipis del Maresme han perdut empreses al llarg de l'any 2020, i destaquen Tordera (-10,1 %) i Calella (-12,3 %), en percentatge. Mataró (-271), Vilassar de Mar (-44) i Cabrera de Mar (-31) destaquen en pèrdues absolutes.

El desembre del 2020 hi havia concedides 17.838 **prestacions per desocupació** i respecte al 2019 l'augment ha estat de 35 prestacions. La taxa de cobertura ha baixat fins al 61,8 % (75,3 % l'any anterior) i se situa més de tres punts per damunt de la mitjana de la demarcació (58,5 %). Al llarg de l'any s'han produït moltes fluctuacions mensuals en aquestes dades a causa de la comptabilització de les persones en ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació) dins el grup de perceptors de prestacions contributives.

El nombre de **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2020 ha arribat a 78.378, que representa un descens del 30,1 % (-33.833 contractes), una davallada que respon a les aturades de l'activitat econòmica motivades per la crisi de la covid-19, especialment en el sector serveis. Per tipologia, la contractació indefinida ha caigut en 5.005 contractes i la contractació temporal també ho ha fet en 28.828 contractes.

Mercats amb DO Alella

Laura Nadeu Rota, Gerent del Consorci de Promoció Enoturística del Territori DO Alella

«Mercats amb DO Alella» és una iniciativa impulsada pel Consorci de Promoció Enoturística del Territori de la Denominació d'Origen Alella que dinamitza i promociona sota una marca global de producte de qualitat i pertinença geogràfica els mercats municipals dels 26 ajuntaments del Maresme, el Vallès Oriental i el Barcelonès Nord que en formen part, a més dels consells comarcals del Maresme i el Vallès Oriental i del Consell Regulador.

El projecte va néixer l'any 2017 per atendre la demanda explícita dels paradistes d'alguns mercats i les inquietuds dels ajuntaments respectius, els quals van estimar convenient de transferir i coordinar a través del Consorci les accions similars que havien assajat a escala local en el passat. D'aquesta manera es reforça la idea de territori, s'aconsegueix major projecció i notorietat, es fomenta la cooperació, el coneixement mutu, l'intercanvi d'experiències i l'economia d'escala.

El Consorci compta amb un club de màrqueting anomenat Ruta del Vi DO Alella format per diverses tipologies d'establiments relacionats amb la cultura vitivinícola que també són tinguts en compte en aquest projecte.

Orígens i evolució

«Mercats amb DO Alella» és una experiència presencial, participativa i vivencial que es veu reforçada i amplificada pel suport i la cobertura —prèvia, en directe i amb posterioritat— que dediquen les xarxes socials del Consorci i dels actors implicats (ajuntaments, associacions de paradistes, cellers...).

El projecte va engegar amb quatre mercats. El 2018 en van ser vuit; el 2019, nou, i el 2020 n'havien de participar tretze, però la pandèmia va obligar a reformular-ne el format i substituir-lo per una campanya sostinguda a través de les xarxes socials del Consorci en què es van combinar les publicacions i vídeos per donar a conèixer les parades dels mercats amb alguns maridatges de vins en línia, sota el guiatge de sommeliers contractats pel Consorci.

Enguany era previst estendre la iniciativa a quinze mercats d'una dotzena de municipis: Alella, Badalona, Calella, Granollers, El Masnou, Montgat, Montornès del Vallès, Premià de Dalt, Premià de Mar, Santa Coloma de Gramenet, Teià i Vilassar de Dalt. El desenvolupament de les accions es troben ara condicionades per la situació sanitària i la manca de finançament.

Contingut i característiques

L'esdeveniment consisteix en organitzar una activitat central en què es combinen els vins de la DO Alella amb les tapes preparades per les parades participants dels mercats municipals. Cada paradista fa arribar, amb antelació, la seva proposta culinària, que elabora *in situ*, i el Consorci s'encarrega de suggerir un vi adient per acompanyar cadascun dels plats. Aquest maridatge respon a criteris enogastronòmics i a la pretensió del Consorci d'oferir una representació de tots els cellers i viticultors que formen part de la Ruta del Vi i de les diferents gammes de producte que elaboren: vins blancs, negres i escumosos.

Arribat el dia, el públic assistent compra els tiquets a les parades que li fan més el pes i acompanya el menjar amb alguns dels vins seleccionats. El producte se serveix sempre en una copa de vidre que subministra el Consorci en el seu estand.

La fórmula s'adapta a cada mercat i a les necessitats de cada municipi, i es pot realitzar al migdia o al vespre. Per complementar-lo i fer-lo més genuí, l'esdeveniment s'acompanya d'altres activitats, com ara actuacions musicals en directe, tallers, activitats familiars o qualsevol altre element que contribueixi a dinamitzar-lo. Cal destacar la bona acollida dels sortejos d'experiències enoturístiques en establiments adherits a la Ruta del Vi. A cada mercat, el Consorci ofereix als visitants la possibilitat d'emplenar una butlleta amb les seves dades de contacte per informar-los de les activitats relacionades amb la cultura vitivinícola que s'organitzen al territori. I entre totes les butlletes recollides se sortegen tres premis.

Planificació i avaluació

L'oficina tècnica del Consorci és l'encarregada de planificar, executar i fer el seguiment de les accions, conjuntament amb els tècnics de promoció econòmica i/o els regidors dels municipis per mitjà de diferents mecanismes de coordinació. Un cop finalitzada l'activitat, es realitza una avaluació conjunta en la qual es dona veu als agents privats que hi han participat (mitjançant entrevistes, reunions i tallers) i s'escruten les opinions dels mateixos participants recollides en les enquestes de satisfacció per tal d'atendre suggeriments i introduir-hi canvis, sempre amb afany de millora.

Objectius perseguits

L'experiència ha servit per avançar en la consecució d'un seguit d'objectius, alguns dels quals es van plantejar de manera explícita des de l'inici del projecte, i d'altres han estat identificats i assumits com a propis en el decurs del temps. Tot plegat ens permet constatar que per mitjà de «Mercats amb DO Alella» es millora el coneixement de la població resident al territori sobre la cultura del vi i els seus actius patrimonials i turístics i contribueix a crear identitat col·lectiva. Es difon el coneixement de la cultura del vi i l'aproximació a la pràctica agrària en general (varietats de raïm, processos d'elaboració, gamma de productes...). Es promou un producte de proximitat com el vi que respon a la filosofia de «km. 0» i que observa les pautes del Consell Català de Producció Agrària Ecològica. S'ofereix una resposta satisfactòria a les necessitats detectades en la petició de suport i col·laboració de paradistes i ajuntaments. Es creen sinergies amb les associacions de paradistes i les administracions locals per potenciar-ne el paper actiu i s'afavoreix l'aparició de noves propostes i dinàmiques de treball a través de la col·laboració entre agents privats i públics. Es fomenta la cooperació per afavorir l'intercanvi d'experiències i optimitzar els recursos humans i econòmics. Es projecta una idea conjunta de territori per capillaritat a través dels diferents mercats municipals i s'incrementa la repercussió de les activitats i esdeveniments que s'hi realitzen. Creix la capacitat d'atracció i l'activitat econòmica dels mercats municipals, ja que amb l'experiència s'hi atansen nous clients. S'explora i dota de contingut el potencial dels mercats com a articuladors socials per difondre una oferta concreta i específica (lúdica i gastronòmica) a través del producte local. S'afavoreix la relació i la coneixença entre els paradistes, els responsables municipals i els clients, d'una banda, i els productors i elaboradors del territori, de l'altra.

Apunt final

Les accions del projecte s'alineen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), i més concretament amb el objectius números 8 (Treball digne i creixement econòmic), 11 (Ciutats i comunitats sostenibles), 13 (Acció climàtica), 15 (Vida terrestre) i 17 (Aliança pels objectius). «Mercats amb DO Alella» té la virtut de ser una iniciativa transferible a mercats d'altres territoris basada en el producte de proximitat.